KIRDE-EESTI PÄEVALEHT • WWW.POHJARANNIK.EE

PÕHJARANNIK

Alates septembrist ilmub Põhjarannik taas 5 korda nädalas

HEIDI UUSTALUL ON EESTI KOOLIJUHTIDE "MEISTRIVÕISTLUSTEL" VÄHEMALT PRONKS TASKUS/LK 4

30 700 püsilugejat (Eesti lugejauuring 2015)

REEDE, 9. september 2016 Nr 145 (16077) Hind 0.70 €

ILM

+9 ... +17°C

UUDISED

ILLUKA OTSUSTAS LIITUDA LÕUNAREGIOONI VALDADEGA

Varem Iisaku valla ühinemisläbirääkimiste ettepaneku tagasi lükanud Illuka vallavolikogu andis nüüd teada, et on valmis alustama läbirääkimisi Iisaku, Mäetaguse, Tudulinna ja Alajõe vallaga. LK 3

MINISTEERIUMI ASEKANTSLER PÖÖRDUS SOOJUSVÕLGLASTE ASJUS OMAVALITSUSTE POOLE

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi energeetika ja ehituse asekantsler Ando Leppiman pöördus omavalitsuste poole kirjaga, mis on ajendatud Kohtla-Järvel möödunud talvel tekkinud küttekriisist ning mille eesmärk on hoida sääraseid olukordi tulevikus ära. LK 6

KESKKOND

KUKRUSE MÄGI – KÜSIMUSI PALJU, VASTUSEID VÄHEM

Aastaid Kukruse aherainemäge nagu ka teisi põlevkivitööstuse probleemseid jäätmehoidlaid uurinud Tartu ülikooli geoloogia-mineraloogiaprofessor Kalle Kirsimäe arutab Põhjarannikule antud intervjuus, mida selle mäega ette võtta. LK 5

OOPERI- JA BALLETIFESTIVAL: *Edu sõltub kohalikust publikust*

Rahvusooper Estonia toob Narva ligi kakssada artisti

Rahvusooperi Estonia juht Aivar Mäe inspekteeris eile isiklikult, kuidas on töölised Narvas suure ooperi- ja balletifestivali toimumiseks lava ette valmistanud.

ILJA SMIRNOV
smirnov@pohjarannik.ee

Tundus, et Mäe jäi Geneva kultuurikeskuses nähtuga rahule: esimest korda paljude aastate jooksul pandi käima sealse lava elektrimootor, mis võimaldab dekoratsioone kiiresti liigutada ja vahetada, ning tehti korda orkestriauk, mida pole kasutatud 1970. aastatest saati.

Kohandasid vana lava

"Mootor oli rooste läinud ning kõike tuli puhastada. Peale selle värvisime spetsiaalse värviga üle lava põranda – varem nägi see välja nagu parkett, nüüd aga on selline, nagu peab," on Mäe rahul lavaga, mis nüüd on musta värvi ja läiketa ega ole tantsijatele libe. "Samasugune on ka meil rahvusooperis," lisas ta.

Esialgu jääb saladuseks, kuidas hakkab orkester Geneva orkestriaugus kõlama: seal on kõik juba puhas ja värvitud, kuid orkestrandid jõuavad kohale alles festivali alguse poole, oktoobris. "Milline on helipilt, seda saame teada kohapeal, kui toimub esimene proov," sõnas Aivar Mäe.

"Lavastangesid ei ole muidugi nii palju kui vaja: ooperis kasutame 46, siin aga on umbes 20. Kuid sellest hoolimata tuleb etendus samasuguse nagu originaalis, lihtsalt tuleb modifikatsioonid teha," ütles Mäe.

Aivar Mäe: "Käisime viimati Narvas etendusi andmas üle 30 aasta tagasi, orkestriauk pole Genevas vist pärast seda õieti kasutusel olnudki. Milline on helipilt, seda saame teada kohapeal, kui toimub esimene proov. Ootused on igatahes suured nii meil kui ka publikul." ILJA SMIRNOV

Ja veel – otse kulisside taga saavad alguse kivist seinad ning seda tuleb balletitantsijatel hüppeid tehes arvesse võtta. Kuid nemad on sellega juba harjunud.

Muide, Geneva orkestriauku kasutati sihipäraselt (mitte laoruumina) vaid kohe pärast kultuurimaja valmimist 1970. aastate teisel poolel – siis oli Narvas mitu päeva külas Estonia ooperiteater. Aivar Mäe meenutas, et nagu selgi korral, etendus siin ka siis "La Traviata".

Järjepidevust võib täheldada ka selles, et peaaegu neljakümne aasta jooksul ei ole vaatesaalis toole vahetatud.

Kui vaid publikut oleks

Rahvusooperi Estonia korraldatav ooperi- ja balletifestival "Narva täis muusikat" toimub 9.-13. oktoobrini ning piirilinna saabub sel puhul pisut vähem kui kakssada artisti. Festivali korraldamine kulgeb Mäe sõnutsi hästi.

"Loodame vaid, et publikut tuleb. Juba on müüdud umbes tuhat piletit, kuid vaja oleks veel müüa. Kohalikud on mulle öelnud, et narvalased otsustavad selliseid asju viimsel minutil," lisas ta naeratades.

Festivali "Narva täis muusikat" toetavad Eesti Vabariigi kultuuriministeerium, Eesti kultuurkapital ning integratsiooni ja migratsiooni sihtasutus.

FESTIVAL "NARVA TÄIS MUUSIKAT"

Pühapäev, 9. oktoober

Kammerkontsert "See on vaid operett" kell 18 Sillamäe kultuurikeskuses.

Esmaspäev, 10. oktoober

Kontsert kõige pisematele kell 12 ja 13.30 kultuurikeskuse Geneva kammersaalis.

Kammerkontsert "See on vaid operett" kell 18 Illuka mõisas.

Kammerkontsert "Armastuse serenaad" kell 19 Geneva kultuurikeskuse kammersaalis.

Teisipäev, 11. oktoober

Pjotr Tšaikovski ballett kahes vaatuses "Uinuv kaunitar" kell 14 ja 19 Geneva kultuurikeskuses.

Kohtumine Eesti rahvusballeti kunstilise juhi Toomas Eduriga kell 18 Geneva kultuurikeskuses.

Kolmapäev, 12. oktoober

Lastegala kell 17 Geneva kultuurikeskuses.

Ooperigala kell 19.30 Geneva kultuurikeskuses.

Neljapäev, 13. oktoober

Giuseppe Verdi ooper "La Traviata" kell 14 Geneva kultuurikeskuses.

Allikas: www.opera.ee

Peetri Pizza koolikampaania!

Lõika kupong välja ja saad sellega pitsaostult -15%!

Soodustus kehtib kupongi alusel ainult pitsadele.
Kupong kehtib kuni **15.10.2016**

Telli pitsa mugavalt telefoni teel: **5697 3105**
Menüüga tutvu: **www.peetripizza.ee**

Uue Peetri Pizza leiad Jewe kaubanduskeskusest!

PÕHJARANNIK

Ida-Viru suurim omavalitsus sündimas

On arusaadav ja mõistetav, et Illuka ja Mäetaguse vald püüavad viimase võimaluseni hoiduda teiste omavalitsustega ühinemisest. Tänu põlevkivi kaevandamisega seotud maksudele on need mõlemad ühe jõukamad omavalitsused Eestis ja tuleksid toime ka omaette jäädes.

Ühinemine tähendaks ilmselgelt tulude jagamist. Aga ka võimumonopoli loovutamist. Kui praegu on mõlemas põlevkivivallas olnud kohalikel valimistel konkrurents nõrk – Illukal isegi peaaegu olematu –, siis pärast haldusreformi see suure tõenäosusega enam nii pole.

Samas peaks Ida-Virumaa arengu huvides olema hea, kui keskmisest jõukamad Illuka ja Mäetaguse, aga samuti küllaltki tugev Iisaku vald, kes teenib samuti põlevkivi kaevandamise tulusid (kuigi oluliselt vähemal määral), liituksid Alajõe ja Tudulinna vallaga, mis on elanike arvult maakonna väikseimad.

Sel moel moodustuks omavalitsus, mis hõlmaks territooriumilt peaaegu poole tulevasest Ida-Virumaast, kust on lahkumas Aseri, Lohusuu ja Avinurme vald. Kuigi inimasustuse poolest hõre, moodustuks nõnda territooriumi poolest maakonna suurim omavalitsus, mis ulatuks Narva jõest Oonurme laanteni ja Peipsi liivarannast Jõhvi külje alla.

Sellisel tugeval omavalitsusel peaks jätkuma jõudu ka Peipsi põhjaranniku arendamiseks, mis viimase veerandsajandi jooksul pole õiget hoogu üles saanud. Loodusliku rikkuse ja mitmesuguste vaatamisväärsuste poolest peaks aga tekkima üks Eesti põnevamaid valdu, kus on nii elukeskkonna parandamisel kui turismi edendamisel võimalik ühisel jõul liigutada märksa suuremaid mägesid kui varem.

ÜKS KÜSIMUS

MIKS OTSUSTASITE JÕHVI VOLIKOGUS POOLT VAHETADA?

Eile teatas Jõhvi volikogus seni opositsiooni kuulunud Dmitri Smirnov, et vahetab poolt ning lahkub opositsioonis olevast fraktsioonist Jõhvi Heaks. Selle tulemusel lakkas fraktsioon olemast ning volikogus luuakse ilmselt samanimeline fraktsioon, kuhu peale Smirnovi kuulub veel kaks koalitsiooni esindajat.

Jõhvi volikogu liige DMITRI SMIRNOV:

Ma ei hakka oma otsust kommenteerima. Sest ei taha. Võib-olla kunagi edaspidi ilmselt kommenteerin. See otsus küpses pikemat aega, mitme viimase kuu jooksul.

TOIMETUS

Peatoimetaja:
ERIK GAMZEJEV 335 4454
Sekretär:
LEA KIISKÜLA 335 4444
info@pohjarannik.ee
Faks 335 4441
Tegevtoimetaja:
ERIK KALDA 335 4453
Ajakirjanikud
IRINA KIVISELG 335 4448
TEET KORSTEN 335 4465
KÜLLI KRIIS 335 4442
PEETER LILLEVÄLI 335 4464
TIIA LINNARD 335 4451
ILJA SMIRNOV 356 6652
GERLI ROMANOVITŠ 335 4443
SIRLE SOMMER-KALDA 335 4452
NIINA VOROPAJEVA 335 4447

Reklaamiosakond
ÜLLE METSAR 335 4450
LY KÕRVEK 335 4456
RIINA ALLSAAR 335 4445
PILLE PAJUR 335 4457
Reklaamiküljendaja:
SVETLANA TSUPSMAN 335 4461
Küljendaja:
ANNE KEEDUS 335 4461
Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt:
41532 Jõhvi, Rakvere 8,
telefon 335 4456.
E-post: reklaam@pohjarannik.ee
Narvas: Kerese 3 (III korrus).
E-post: prnarva@pohjarannik.ee

Väljaandja AS PR PÕHJARANNIK
Trükitud trükikojas Trükis

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita.
Kõik ajalehes Põhjarannik avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi PR Põhjarannik kirjaliku nõusolekuta keelatud.
Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

Arvamus

Rakvere 8,
41532 Jõhvi,
tel. 335 4444,
info@pohjarannik.ee

Maa korraline hindamine ja maksustamine tuleb hoida lahus!

Maa korralist hindamist ei ole Eestis tehtud 15 aastat. Kuna maa turuväärtus on selle ajaga oluliselt muutunud, on selge, et praeguseks on eelmise, 2001. aasta hindamise tulemused vananenud, nende kasutamine on piiratud ja tekitab ebaõiglust.

Keskkonnaministeerium kavandab koostöös maa-ametiga muudatusi maa hindamise seaduses, et hakata korralist hindamist läbi viima igal neljandal aastal ja eraldada hindamine maa maksustamisest. Maa korralise hindamise eesmärk on leida väärtused kõigile maakatastris registreeritud maatükkidele.

Kuidas, miks ja millal neid väärtusi kasutatakse, on eraldi otsustamise koht. Ehk teisisõnu – edaspidi peaksid nii eraomanikud kui ka riik tänu korralisele hindamisele saama kindla teadmise maa ajakohasest väärtusest, kuid sellele ei järgne automaatselt maa maksustamist, nagu näeb ette praegune seadus. Maa hindamine tuleb hoida lahus maksustamisest ja kavandatavas seadusemuudatuses on see ka selgelt kirjas.

Maa korralise hindamise perioodilisus ehk hindamine igal neljandal aastal tagab selle, et tulemused peegeldavad hindamise aasta turutasemeid. Ajakohase hinna teadmine korrastab kinnisvaraturgu ning aitab muuta tehingud läbipaistvamaks ja tegelikkusele vastavaks. Näiteks saavad maaomanikud hindamise tulemusi kasutada orientiirina hoonestamata maade müügi- või ostuhinna määramisel. Seda nii riigi tehtavates tehingutes (näiteks riigimaa enampakkumise alghindade määramisel) kui ka eraisikute omavahelistes tehingutes.

Lihtsalt leitav ja tegelikkusele vastav teave maa hindade kohta vähendab ka selliste juhtumite hulka, kus omanik saab maa eest turuhinnast madalamat tasu või – vastupidi – maksab oluliselt rohkem. Korrektne ülevaade oma maa väärtusest kiirendab maaga seotud asjaajamist, samuti väheneb kulu eksperdihinnangute tellimisele.

Näiteks küsivad kinnisvarabürood hoonestamata maa hindamise eksperdihinnangu eest olenevalt vara asukohast ja liigist minimaalselt 200 eurot, keerukamate objektide eest ka mitu korda rohkem. Väikeste ja vähese nõudlusega maatükkide väärtuse hindamisel osutub selline kulu ebaproportsionaalselt suureks. Kui aga eksperdihinnangu asemel saab lähtuda ajakohastest hindamise tulemustest, hoiab see kokku nii eraomaniku kui ka riigi raha.

TAMBET TIITS, MAA-AMETI PEADIREKTOR

> Edaspidi peaksid nii eraomanikud kui ka riik tänu korralisele hindamisele saama kindla teadmise maa ajakohasest väärtusest.

Plaanitavad muudatused maa hindamises on aga muutnud maaomanikud murelikuks: kas uus hindamine toob kaasa maamaksu tõusu? Omanike rahustuseks saab kinnitada, et eelnõu ei näe ette automaatset maksutõusu. Maa korralise hindamise ja maamaksu vahele ei saa panna võrdusmärki! Hindamine on majanduslik analüüs, mille käigus leitakse igale maatükile väärtus. Maksustamine on aga poliitiline otsus, mis kuulub rahandusministeeriumi valitsemisalasse ning mis vajab enne väga põhjalikku mõjude analüüsi.

Kaa 15 aastat tagasi ehk viimase hindamise järel esitati hindajatele sadu parandusettepanekuid ja pretensioone, mis olid seotud hindade tõusmisega ja kartusega, et maamaks suureneb. Kuid nii see ju ei läinud, sest kohalikud omavalitsused kasutasid võimalust maamaksumäärasid langetada. Seda lubas nii tollal kui ka nüüd teha see, et maamaks laekub täielikult kohalike omavalitsuste eelarvesse ja selle suurus sõltub omavalitsuse kehtestatud maksumäärast, mis praegu on 0,1-2,5% maksustamishinnast.

Näiteks 2001. aasta korralise hindamise tulemuste alusel oli elamumaa väärtus Tallinnas Kristiine linnaosas ligi 20 eurot/m². Nüüdseks maksab maa samas piirkonnas ligi 100 eurot/m². Et säilitada senine maksukoormus, võib omavalitsus langetada maamaksumäära 2,5%-lt 0,5%-ni.

Samal ajal uue maa hindamisega peaks rahandusministeerium üle vaatama maa maksustamise põhimõtted ja koos kohalike omavalitsustega kaaluma ka lisakaitsemehhanismide loomist, et vältida tulevikus maamaksu ebamõistlikku tõusu. Maksumäära üle otsustamine on Eestis olnud omavalitsuste pädevuses juba ligi 20 aastat ja neil on nendes küsimustes kogemused.

Väga oluline on see, et omavalitsustel oleks pärast hindamistulemuste selgumist maksumäärade üle otsustamiseks aega vähemalt pool aastat kuni aasta, et nad jõuaksid teavitada oma elanikke, üle vaadata ja vajaduse korral muuta oma eelarveid jne. Maa hinnad on piirkonniti väga erinevad – valdavalt on need 15 aasta jooksul tõusud, kuid mõnes kohas on jäänud samaks või isegi langenud.

Kuigi avalik arutelu juba käib, on siiski tähtis rõhutada, et uut maa korralist hindamist niipea ei tule. Keskkonnaministeerium ja maa-amet on valmis saanud hindamise seaduse ja maakatastriseaduse muutmise seaduseelnõu väljatöötamise kavatsuse. Alles siis, kui see kiidetakse heaks ehk on veendumus, et probleeme muud moodi lahendada ei saa, algab seaduseelnõu väljatöötamine.

Maa hindamine on teema, mis läheb korda väga paljudele, seega kaasatakse seaduseelnõu ja selle seletuskirja koostamisse võimalikult suur ring huvitatud osapooli.

Kui vabariigi valitsus on eelnõu heaks kiitnud, jõuab see aruteludeks riigikokku. Kõige varem võiksid kavandatavad muudatused jõustuda 1. juulist 2017. aastal, mis tähendab, et alles siis otsustatakse uue maa korralise hindamise läbiviimise aeg. Kõige varem toimuks järgmine maa korraline hindamine 2018. aastal. Ka hindamiseks kulub oma aeg, nii et tõenäoliselt saaksime Eesti maa ajakohased hinnad teada alles 2019. või 2020. aastal. Nii ettenägelikud peaksime me küll juba praegu olema, et siis ei peaks enam 20 aasta vanustest maa hindadest juhinduma!

PÄEVA LAUSE

"Issand halasta. Issand halasta! Kaua te jaksate küsida selliseid küsimusi?!"

Peaminister Taavi Rõivase reaktsioon ajakirjanike küsimusele, kui kaua see valitsus veel koos suudab püsida.

(Delfi, 8. september)

LEHED EILE

POSTIMEES kirjutab, et piimapaki ülimadal hind poes rõõmustab küll ostjat, kuid sugugi mitte põllumeest. "Piim maksab poes tunduvalt vähem kui vesi," vahendas ajaleht Maa Elu Eesti põllumajandus-kaubanduskoja juhatajat Roomet Sõrmust, kes lisas, et paari aasta jooksul on kadunud rohkem kui kümnendik Eesti piimakarjast.

Viimastel päevadel on murelikud piimatootjad hakanud taas avalikult valjemat häält tegema ning meeleavaldused saavad üha hoogu juurde. Tartus ostsid noortalunikud korraga ära 700 liitrit odavat kilekotti pakitud piima ja annetasid toidupangale, esmaspäeval kavatseb Eesti põllumeeste keskliit laduda Toompea lossi ette 10 000 piimapudelit.

Euroopa Liit hakkab toetama tootmise vähendamist. Samas pole "kodumaine toidutootmine" lihtsalt pateetiline sõnapaar, vaid sellel on laiem tähendus. Toidust räägitakse kui julgeolekutegurist ning mitte ainult oma rahva äratoitmise mõttes, vaid ka näiteks kvaliteediga seotud riskidest. Me ju ei ole valmis leevendama tootmisega seotud tervishoiureegleid.

Peale selle – ja see pole sugugi väheoluline – hoiab põllumajanduslik tegevus elus traditsioonilist elulaadi maal.

EESTI PÄEVALEHT kutsub üles vaatama otsa haigekassa esimese poolaasta ehmatavale, oodatust mitu korda suuremale 33 miljoni eurosele puudujäägile ning tõsiasjale, et elanikkond vananeb ja inimeste ravimine muutub küll efektiivsemaks, aga ka kallimaks. Ja siis mõtlema, et järgmiseks aastaks on plaanitud sotsiaalmaksu 0,5% võrra langetada ja ülejärgmisel aastal peaks see vähenema veel 0,5%. Kas me üldse saame seda endale lubada?

Meenutagem, et esialgu oli praegusel valitsuskoalitsioonil plaanis langetada sotsiaalmaksu juba esimesel aastal terve protsendi võrra, ent see võinuks maksma minna hinnanguliselt 80 miljoni euro ringis aastas. Nüüdse plaani mõju on siis üle 40 miljoni euro.

Praegu oleme siiski olukorras, kus ettevõtjad 0,5% langusest saadud kergendust peaaegu ei taju. Mõttekoja Praxis hinnangul säästaks ka kaks korda suurem langus keskmisele seitsme töötajaga ettevõtjale ainult tuhatkond eurot aastas.

ILM JÕHVIS

REEDE. Päikesepaisteline ilm. Puhub mõõdukas läänetuul 5,5 m/s. Sooja on 9-17 kraadi.

LAUPÄEV. Vahelduva pilvisusega ilm . Puhub mõõdukas läänetuul. Sooja on 10-20 kraadi.

EESTI

OSSINOVSKI KEHTESTAKS SUHKRUMAKSU

Tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski soovib suhkrumaksu kehtestamist magustatud jookidele, soovitud eesmärkide saavutamiseks peaks maks mõjutama toote hinda vähemalt 10-15 protsendi ulatuses.

Valitsuskabinetile esitatud ettepaneku kohaselt soovib ministeerium suhkrumaksuga eelkõige lahendada suhkruga magustatud jookide tarbimisest põhjustatud laste ülekaalulisust ja rasvumist ning sellest tulenevat negatiivset tervisemõju.

Lisaks suhkrumaksule tuleks ministri hinnangul kasutada ka teisi otseseid sekkumismeetodeid. Näiteks tuleks vaadata üle lasteaedade ja koolide menüüdes ja müügikohtades pakutav, nõustada lastevanemaid tervisliku toidu asjus ja piirata lastele suunatud reklaami.

Peaminister Taavi Rõivase sõnul on valitsus varem suhkrumaksu kehtestamist küll arutanud, kuid seni pole tervise- ja tööministril õnnestunud valitsust veenda, et tegemist on hea maksuga.

Suhkrumaks hõlmaks Ossinovski kava kohaselt suhkruga magustatud jooke, sealhulgas magustatud piima või piima alternatiive, tee- ja kohvijooke, energiajooke, spordijooke, magustatud vett ja mahlu, mittedieetkarastusjooke ja nii edasi. Maksu alla ei kuuluks naturaalsed mahlad.

MAJANDUS KASVAS TEISES KVARTALIS 0,8 PROTSENTI

Täpsustatud andmetel suurenes Eesti sisemajanduse kogutoodang (SKT) tänavu teises kvartalis mullusega võrreldes 0,8 protsenti 5,3 miljardi euroni, teatas statistikaamet.

Täpsustatud andmetel olid 2016. aasta teises kvartalis Eesti majanduse suuremad pidurdajad energeetika, mäetööstuse ning kinnisvaraga seotud tegevusalad. Energeetika tegevusalal kahanes kõikide energialiikide tootmine. Mäetööstuse tegevusala lisandväärtus langes põhiliselt põlevkivi kaevandamise vähenemise tõttu.

SKT kasvu panustas teises kvartalis enim info ja side tegevusala, mille lisandväärtus suurenes tänu programmeerimis- ja infotegevuste lisandväärtuse kiirele kasvule. Suure panuse SKT kasvu andsid veel põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük ning kaubandus. Kaubanduses kasvas enim jaekaubanduses loodud lisandväärtus. (BNS)

Uudised

Rakvere 8,
41532 Jõhvi ,
tel. 335 4444,
info@pohjarannik.ee

HALDUSREFORM: *Omavalitsused ootavad ärevusega riigikohtu otsust*

Illuka otsustas liituda lõunaregiooni valdadega

Varem Iisaku valla ühinemisläbirääkimiste ettepaneku tagasi lükanud Illuka vallavolikogu andis nüüd teada, et on valmis alustama läbirääkimisi Iisaku, Mäetaguse, Tudulinna ja Alajõe vallaga.

Illuka valla võimalik liitumine kavandatava Alutaguse vallaga lisab sellele veel ühe korda tehtud kauni mõisa. MATTI KÄMÄRÄ

KÜLLI KRIIS
kylli@pohjarannik.ee

"Esimesel korral lükkasime läbirääkimiste ettepaneku tagasi, sest eelistasime alguses konsulteerida kõikide naaberomavalitsustega, ka polnud siis haldusreformi seadus veel vastu võetud," põhjendas Illuka vallavolikogu esimees Paul Kesküla.

Läbirääkimiste juures on Illuka olnud siiski algusest peale – kõigis suundades, mida hakatuseks kombati.

"Oleme end asjadega kursis hoidnud, nüüd on aeg niikaugel, et peame selle ametlikuks muutma, ja valisime suuna, kus oleks eesmärk jõuda ühinemislepinguni. Volikogu otsusega on see suund lõunaregiooni poole ehk siis andsime oma valmidusest alustada ametlikke läbirääkimisi teada Iisaku, Mäetaguse, Tudulinna ja Alajõe vallale," rääkis Kesküla. "Me ei alusta nullist, vaid jätkame sealt, kuhu konsultatsioonide käigus oleme jõudnud."

Illuka volikogu pöördumises on ausalt märgitud, et kui vallal tekib mis tahes hetkel võimalus jätkata iseseisvalt, siis seda ka tehakse. Läbirääkimiste tulemused saavad sel juhul olla aluseks vastastikuse koostöö jätkamiseks muudel alustel.

Selline võimalus võib tekkida siis, kui riigikohus peaks valdade pöördumist arutades jõudma otsusele, et haldusreformi sundliitmist käsitlevad punktid pole põhiseadusega kooskõlas.

Juriidiliselt peab korrektne olema

Riigikohtu otsust ootavad pikisilmi kõik omavalitsused, kavandatavas Alutaguse suurvallas aga ennekõike Illuka ja Mäetaguse, kes eelistaksid omaette jääda, kui vähegi võimalik.

"Seda on hea teada, et Illuka on ka valmis meiega liituma – kaks tugevamat omavalitsust annavad lõunaregioonile kindlasti tugevust juurde," ütles Mäetaguse vallavolikogu esimees Veljo Kingsep, viidates rahakamatele põlevkivivaldadele.

Mäetaguse volikogu pole veel otsustanud, kas ametlikke läbirääkimisi alustatakse Iisaku või Jõhvi suunal, ent Kingsepa sõnul kaldub eelistus pigem lõunaregiooni poole. Illuka lisandumine annab sellele arvamusele kindlust juurde.

Paul Kesküla rõhutas, et Illuka volikogu ei teinud kellelegi ühinemisettepanekut, vaid andis teada, et on valmis ühinema juba käimas olevate läbirääkimistega.

"Me ei saa läbirääkimistega ametlikult ühineda enne, kui meile on tehtud selleks uus ettepanek. Oleme regiooni vallajuhtidega koos istunud ja sellest rääkinud, ettepanek meile kindlasti tuleb, aga juriidilise korrektsuse huvides peame selle ära ootama."

Iisaku vallavolikogu istung, kus selle ettepaneku tegemine päevakorda võetakse, toimub tuleval neljapäeval.

Viis valda mahuvad napilt raamidesse

Alguses oli idee ühendada nn Alutaguse vallaks seitse lõunaregiooni valda; pärast Avinurme ja Lohusuu otsust liituda Jõgevamaa poole on võimalikke liitujaid tänase seisuga viis.

Järgmisel neljapäeval teeb Iisaku vallavolikogu neljale ülejäänule läbirääkimiste alustamiseks ametliku ettepaneku; kui see volikogudes heaks kiidetakse, läheb järgmisena volikogudesse arutamisele liitumislepingu projekt.

"See projekt on valmis, põhiasjad on kokku lepitud," ütles Iisaku vallavolikogu esimees Priit Palmet. "Ka Illuka on seal ära mainitud, oleme nendega arvestanud, nii et tehtud töö ei lähe raisku."

Kui kõik viis valda ühinemiseni jõuavad, saab elanike arvuks 5200. Ilma Illukata jäänuks elanike arv alla seaduses nõutava 5000 ja liitujad pidanuks taotlema valitsuselt erisuse rakendamist.

PAUL KESKÜLA
Me ei alusta nullist, vaid jätkame sealt, kuhu konsultatsioonide käigus oleme jõudnud.

"Kui nii Illuka kui Mäetaguse peaksid kõrvale jääma, ei mahuks me kolm – Iisaku, Tudulinna ja Alajõe – ka erisuse raamidesse ning ühinemine jääks ära," tõdes Palmet. "Kui riigikohus sundliitmise põhiseadusega vastuolus olevaks peaks tunnistama, siis on terves riigis haldusreform ära lõppenud. Ma siiski usun, et see otsus tuleb reformi jätkamist toetav."

Sillamäe sadamaterminalis valmis augustis neli laokompleksi

Sillamäe sadama terminali operaatoril ASil Silsteve valmis augustis sadamas neli laokompleksi, kokku on Silsteve kahe aastaga sadama puistekaupade terminali laiendanud 5,6 miljoni euro eest.

2015. aastal ostis ettevõte terminalile puistekaupade laadimisseadme. Koos laokompleksidega on tegemist ettevõtte viimase kahe aasta suurima investeeringuga. "Kokku kulus arendusele 5,6 miljonit eurot, millest 4,2 finantseeris DNB," selgitas ASi Silsteve juhatuse liige Jaanus Paas pressiteate vahendusel.

Uus laevlaadur võimaldab puistekaupa otse laevale laadida mitmel kail kiiresti ja kadudeta. "Ühtlasi saame lastida varasemast suuremaid laevu," selgitas Paas. Nelja uue laokompleksiga tõusis ladude arv kümneni ning üldpind 40 000 ruutmeetrini.

"Lisandusid ka seadmed, mis on abiks kauba mahalaadimisel vagunitest lattu. Samuti võimaldavad need laadida kaupu kõrgemale, mahutades kaupa ladudesse senisest 20 protsenti rohkem," lisas Paas. (BNS)

LÜHIDALT

JANTŠENKO VASTAS SALTŌKOVI ARUPÄRIMISELE

KOHTLA-JÄRVE. Linnapea asendaja Ljudmila Jantšenko vastas volikogu liikme Jevgeni Saltõkovi arupärimisele nüüd juba endisele linnapeale Jevgeni Solovjovile seoses linna poolt Saltõkovi vastu esitatud tsiviilhagiga.

Saltõkov tahtis praeguseks ametist tagandatud linnapealt Jevgeni Solovjovilt teada, kes peale Solovjovi osales tema ja ta isa vastu suunatud linna tsiviilhagi esitamise otsustamises. "Või tegite seda üksinda? Kas linnavalitsus on seda küsimust arutanud?" küsis saadik.

Jantšenko sõnul osalesid tsiviilhagi esitamise küsimuse arutamisel lisaks Solovjovile kõik linnavalitsuse liikmed.

Kapo süüdistuse kohaselt korraldasid Kohtla-Järve noortekeskust juhtinud Juri ja Jevgeni Saltõkov noortekeskusesse fiktiivselt mitmete isikute tööle võtmise, kuid tegelikult nood seal kunagi ei töötanud. Tööle vormistatud inimeste nimele laekunud töötasu võtsid uurimisalused aga endale, väidab süüdistus.

Kohtla-Järve linn nõuab Saltõkovidelt tsiviilkorras linnale väidetavalt tekitatud 82 000 euro suuruse kahju hüvitamist.

KEELEINSPEKTSIOON KONTROLLIB AMETNIKKE

NARVA. Alates oktoobrist on Narva linnavalitsuses oodata keeleinspektsiooni inspektoreid. Nimelt kontrollis keeleinspektsioon 2014. aastal Narva linnavalitsuse ametnike ja töötajate eesti keele oskuse vastavust keeleseaduse nõuetele. 7 ametnikule ja 56 töötajale tehti ettekirjutus täiustada eesti keele oskust ja sooritada asjakohane tasemeeksam selle aasta maiks. Nüüd tullakse ettekirjutuse täitmist kontrollima.

MÕISTETI VARASTATUD KRAAMI OMASTAMISE EEST VANGI

NARVA. Viru maakohus mõistis 10 kuuks reaalselt vanglasse Janeki (23), kes süüdistuse järgi omandas mullu aasta lõpus kraami, mis talle teadaolevalt oli varastatud Vaivara vallast Perjatsi külast meelelahutuslike lahingute korraldamisega tegeleva firma laost. Varastatu seas olid kaitsevestid ja -maskid, laigulised kombinesoonid ja spordisärgid – kokku ligi 500 euro eest. Meest karistati tänavu kevadel purjuspäi juhtimise eest tingimisi vangistusega ning nüüd liideti kahe teo eest saadud karistused kokku ja saadeti ta 10 kuuks reaalselt vangi.

ASERI SAADAB PRESIDENTI VALIMA RIHO KUTSARI

ASERI. Volikogu valis valla esindajaks 24. septembril kogunevasse Eesti presidendi valimiskogusse vallavolikogu esimehe, Keskerakonda kuuluva Riho Kutsari.

POLITSEI

NAIST LÖÖDI POES

7. septembril teatati politseile, et Narvas Tallinna maanteel asuvas kaupluses löödi 64aastast naist.

ERAMUST VIIDI TÖÖRIISTU JA KÜTUST

7. septembril teatati, et Vaivara vallas Perjatsi külas murti sisse eramaja abihoonesse ning varastati kaks trimmerit ja kütust. Kahju on 1050 eurot.

AUHINNAGALA: *8. oktoobril toimuvast tänuüritusest tehakse teleülekanne*

Haridustaeva säravaid tähti tunnustatakse tänavu Jõhvis

Ida-Virumaalt jõudis aasta õpetaja kandidaatide hulka kolm haridusinimest: Heidi Uustalu, Silja Sarap ja Tiiu Assafrei. Iga kategooria laureaadid kuulutatakse välja 8. oktoobril Jõhvi kontserdimajas üleriigilisel auhinnagalal "Eestimaa õpib ja tänab".

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

Aasta õpetaja gala eesmärk on esile tõsta haridustöötajaid ja hariduse toetajaid, kes panustavad noorte heasse käekäiku ning kelle töö on teistele eeskujuks.

Parimatest parimad

Haridus- ja teadusministeeriumi kommunikatsiooniosakonna asejuhataja Tarmu Kurm ütles, et tunnustuskonkursile said kandidaate esitada kõik soovijad, kokku tehti seda rohkem kui 900 korral. "Parimatest parimate väljaselgitamiseks tegid tööd maakondlikud komisjonid, kõrghariduse komisjon ja seejärel üleriigiline komisjon, kuhu kuulusid haridusega seotud organisatsioonide esindajad."

Aasta õppeasutuse juhi kandidaat, Kiviõli 1. keskkooli direktor Heidi Uustalu ütles, et teda on tunnustatud maakondlikul tasandil, aga vabariiklikku esikolmikusse pole ta varem pääsenud. "Eesti meistrivõistluste pronks on juba taskus," naeris ta.

Uustalu ütles, et 13 aasta jooksul on praeguses ametis olnud paremaid ja halvemaid aegu, aga igav pole seni hakanud.

"On teooria, et ühel kohal võib olla maksimaalselt viis aastat, siis hakkad mandluma. Mingil hetkel olin murelik ja otsisin selle kohta märke, aga ei leidnud. Ma ei usu enam, et käid viie aastaga maha, kui töö köidab. Elu kihutab sellisel tempol, et püsi ainult reel."

Uustalu lisas, et peaks minema auhinnagalale koos kollektiiviga.

"Lihtne on särada, kui su ümber on nii palju inimesi, kellega me vastastikku inspireerime ja innustame. Üks pole lahinguväljal sõdur ja ma olen tänulik inimeste eest, kellega saab teha kooli, nagu ta minu arvates peaks olema – ühine õppimise ja inimeseks kasvamise koht."

Haridus- ja teadusministeerium kirjeldab Heidi Uustalu kui inimest, kes peab juhina väga oluliseks oma töötajate rahulolu ning töötab nii enda kui meeskonnaga selle nimel, et muuta koolikeskkond sõbralikuks.

"Ta on valmis kuulama ja panustama, on paindlik ning aitab raskes olukorras lahendusi leida. Õnnestumiste puhul tõstab esile nii õpilasi kui õpetajaid. Uustalu on sihikindel ja eesmärgile orienteeritud ning edastab jõuliselt sõnumit: tahan-suudan-teen. Ta on ettevõtliku kooli programmi vedaja ja liitujate abistaja, tehes tihedat koostööd Ida-Viru ettevõtluskeskusega. "Noored kooli" programmi toetajana pakub ta noortele suurepärast töökeskkonda," seisab iseloomustuses.

Viimasel lastekaitsepäeval korraldas Kiviõli 1. keskkooli pere linnas kohvikute päeva. Direktor, aasta õppeasutuse juhi kandidaat Heidi Uustalu nautimas puhkehetke ilusa eesti keele kohvikus.
MATTI KÄMÄRÄ

Julgustab uuesti proovima

Aasta lasteaiaõpetaja kandidaadiks valiti Silja Sarap, kes töötab Toila lasteaias Naerumeri.

Sarapit tunnustatakse kui õpetajat, kelle õppetegevused on läbi mõeldud nii, et kõik lapsed tunnevad end olulise ja vajalikuna. Ta julgustab lapsi asju üha uuesti proovima ning mitte alla andma.

"Märkimisväärne on Sarapi ettevõtlikkus – just tema ideena ja eestvedamisel toimus 2015. aasta juunikuus Ida-Virumaa lasteaedade esimene laulu- ja tantsupidu "Oleme Virumaa lapsed", millest võttis osa üle 260 lapse. Sarap on õpetaja, kes teeb oma tööd nii, et seda naudivad peale tema ka lapsed, lastevanemad ning kogukondki," kirjeldatakse aasta lasteaiaõpetaja kandidaati.

Aasta klassijuhataja kandidaat, Narva eesti gümnaasiumi õpetaja Tiiu Assafrei toetab õpilaste initsiatiivi ja arvestab nende ettepanekutega. Temale on oluline lastes tervikliku maailmapildi kujundamine. Näiteks ergutab ta õpilaste loodushuvi. Laste rajatud klassiaias kasvatatakse köögiviljataimi, mille eest hoolitsedes õpitakse vastutust ning lugupidamist elava looduse vastu.

Assafrei on algatanud ka öölugemise traditsiooni, mille puhul kogunetakse mõned korrad aastas kokku, et üksteisele põnevaid jutte lugeda ja rääkida.

Iseloomustuses tuuakse välja, et Assafrei klassis õpib palju lapsi, kelle emakeel ei ole eesti keel. "Oma hoolivuse, osavõtlikkuse ja pühendumusega on ta loonud klassis mõistva ning toetava õhkkonna, mis julgustab lapsi suhtlema ja avatud olema. Lastes on kinnistunud õlatunne, üksteist toetatakse ja usaldatakse."

Peale kolme haridusinimese tõstetakse esile Ida-Viru ettevõtluskeskust (IVEK), mis on aasta hariduse sõbra kandidaat. Ettevõtluskeskus on haridusprogrammi "Ettevõtlik kool" algataja ja eestvedaja 2006. aastast. Praeguseks on haridusprogrammiga liitujaid üle Eesti.

TARMU KURM
Tunnustuskonkursile said kandidaate esitada kõik soovijad.

Tunnustusürituse "Eestimaa õpib ja tänab" eestvedajad on haridus- ja teadusministeerium, sihtasutus Innove ning Eesti haridustöötajate liit.

Gala lavastaja on näitleja, lavastaja, filmi- ja telerežissöör Ain Mäeots. Tema vastutas laval toimunu eest ka eelmisel aastal Vanemuise teatris. Tookord otsustas Mäeots osa üritusel näidatud humoorikatest videoklippidest filmida Toila gümnaasiumis. Koos näitlejate Ott Sepa ja Ragne Pekareviga lõid seal kaasa Toila gümnaasiumi noored, kes õpivad kultuurikorraldust.

Ka tänavusest auhinnagalast teeb otseülekande Eesti Televisioon.

Kohaliku omaalgatuse programmi ja kogukondliku turvalisuse taotlusvoorud

Kohaliku omaalgatuse programmi 2016. aasta sügisvooru taotlusi saab esitada elektrooniliselt aadressil info@ida-viru.maavalitsus.ee või paberkandjal kuni 3. oktoobrini kella 16.30ni.

Taotlejateks võivad olla Ida-Viru maakonnas registreeritud ning avalikes huvides tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused.

Taotlusi saab esitada kahe meetme toetuste saamiseks:
meede 1 – kogukonna areng;
meede 2 – elukeskkonna ja kogukonnateenuste arendamine.

Lisainfo, vajalikud dokumendid ja taotlusvormid on kättesaadavad Kodanikuühiskonna Sihtkapitali kodulehel www.kysk.ee/kop-taotlusvoorud/kop16-sygisvoor.

Kogukondliku turvalisuse 2016. aasta maakondliku toetusvooru taotlusi saab esitada aadressil eve.east@idaviru.maavalitsus.ee kuni 1. novembrini kella 16.30ni.

Taotlejaks võivad olla:
- Eesti Vabariigis registreeritud mittetulundusühingud, sihtasutused ja usulised ühendused;
- vabatahtlikku päästekomandot pidavad kohaliku omavalitsuse üksused.

Lisainfo, vajalikud dokumendid ja taotlusvormid on kättesaadavad Kodanikuühiskonna Sihtkapitali kodulehel www.kysk.ee/taotlusvoorud/tur16.

Ida-Viru Maavalitsuses toimuvad 14. septembril infotunnid:

kell 13 kogukondliku turvalisuse infotund vene keeles, kell 14 infotund eesti keeles – kogukondlik turvalisus ja kohaliku omaalgatuse programm.

Infotundidel osalemiseks saab kuni 12. septembrini registreerida aadressil alfred.alt@ida-viru.maavalitsus.ee.

Projekti idee konsultatsiooni on võimalik saada SA IVEKi vabaühenduste konsultantidelt (Krista Pedak, krista.pedak@ivek.ee, ja Tatjana Zamorskaja, tatjana.zamorskaja@ivek.ee).

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
VIRUMAA KOLLEDŽ

TTÜ Virumaa Kolledž kuulutab välja konkursi Põlevkivi Kompetentsikeskuse (PKK) alljärgnevatele ametikohtadele:

PKK TEADUS- JA UURINGUJUHT, kelle töö sisuks on:
- PKK teadus- ja uuringusuundade arendamine ning turundustegevus, sh rahvusvahelisel tasandil;
- uuringute andmebaasi haldamine ja arendamine;
- uute teadus- ja uuringuprojektide algatamine ja administratiivne juhtimine;
- kontaktide otsimine ja suhtluse korraldamine (välis)partneritega teadus- ja uuringute valdkonnas.

PKK ETTEVÕTLUSJUHT, kelle töö sisuks on:
- inkubatsiooniteenuse pakkumise korraldamine;
- ettevõtlusteabe jagamine ja nõustamine;
- koostöö välispartneritega ettevõtlusvaldkonnas;
- VKEde võrgustiku haldamine;
- ettevõtluskonkursside ja – projektide läbiviimine ja koostöö nende elluviijatega.

KANDIDAADILE ESITATAVAD NÕUDED:
- kõrgharidus;
- doktorikraad (teadus- ja uuringujuhi ametikoht);
- analüütiline mõtlemine ja süsteemsus probleemide lahendamisel;
- algatusvõime, ambitsioonikus;
- vastutustundlikkus, täpsus, hea meeskonnatöö ja suhtlemisoskus;
- eesti keele oskus kõrgtasemel, inglise ja vene keele oskus vähemalt kesktasemel;
- eelnev töökogemus ettevõtlusvaldkonnas (ettevõtlusjuhi ametikoht), teadustöö kogemus (teadus- ja uuringujuhi ametikoht).

KASUKS TULEB:
- rahvusvaheline töökogemus;
- projektitöö kogemus.

PAKUME:
- põnevat väljakutset ja huvitavat tööd arenevas valdkonnas;
- eneseteostamise ja koolituse võimalust.

Kandideerimiseks palume saata **CV** ja **motivatsioonikiri** koos palgasooviga hiljemalt **3. oktoobriks** 2016.a. aadressil Järveküla tee 75, Kohtla-Järve 30322 või e-posti aadressil mare.roosileht@ttu.ee, märksõnaga *„PKK teadus- ja uuringujuht"* või *„PKK ettevõtlusjuht"*.

TÄIENDAV INFO:
kalle.pirk@ttu.ee, tel 50 24 714.

GEOLOOGIAPROFESSOR KALLE KIRSIMÄE: *Põhiküsimus on, kas me tahame selle reostusallika likvideerida või ei taha*

Kukruse mägi – küsimusi palju, vastuseid vähem

Tartu ülikooli geoloogia-mineraloogiaprofessor Kalle Kirsimäe on Kukruse aherainemäge nagu ka teisi põlevkivitööstuse probleemseid jäätmehoidlaid uurinud aastaid. Ta jagab Põhjarannikule oma mõtteid, mida selle mäega ette võtta.

AGO GAŠKOV
info@pohjarannik.ee

Kas on mõistlik see naaberkrundile ümber tõsta või oleks targem see rahule jätta?

Selle küsimusega on seotud mitu probleemi. Esiteks tuleb küsida, kas me üldse peame seda tegema. Mis on see ajend, miks me peaksime selle mäega tegelema? Vastus on, et see mägi hõõgub tänase päevani. Lahtisi leeke küll näha ei ole, aga me näeme seda aurupilve, mille temperatuur on väljumisel 100 kraadi, mis tähendab, see on põhimõtteliselt keemispunkti lähedal. See omakorda tähendab, et seal sees on väga kõrged temperatuurid. Utmisprotsess käib edasi ning see väljendub nendes õliproduktides, mis seal tekivad, ja fenoolihaisudes, mis ümberringi levivad.

Küsimus ongi selles, et see mägi, mis jätkuvalt hõõgub, eraldab igasuguseid kahjulikke aineid. Üks pool on gaasiemissioon. See aur, mis sealt eraldub, ei ole lihtsalt veeaur, vaid selles sisaldub igasuguseid lenduvaid orgaanilisi aineid, mida igaüks lõhna järgi tunnetab. Võib-olla see gaaside eraldumine ei olegi kõige suurem probleem. Lähedal asuv tööstus tekitab tuule suunast olenevalt samasuguse lõhnaaistingu ja see hajutatakse üsna kiiresti laiali.

Palju tõsisem probleem on igasuguste naftaproduktidega, sealhulgas ka mürgiste kuni vähki tekitavate komponentideni. Me ei saa sellest mööda vaadata. Küsimus ongi selles, et kuni see mägi hõõgub või põleb edasi, seni need produktid seal ka tekivad. See asi on käinud 50 aastat ja pole tänase päevani lõppenud. See ongi küsimus – kas me tahame selle reostusallika likvideerida? Tegelikult on asi lihtne. Seadus kohustab selliseid reostusallikaid likvideerima.

Samas, mis võimalus on seda reostuskollet likvideerida? Praegune kava näeb ette, et mittepõlev osa ladestatakse naaberkrundile ja põlev osa veetakse minema. Kuhu? Seda pole ilmselt võimalik vedada ei Kunda tsementitehase ahjudesse ega ka VKG jäätmehoidlatesse?

Hakkame pihta sellest, et on analüüsitud väga palju stsenaariume kuni betoonseinte rajamiseni. Umbes nagu Tšernobõli aatomijaama plahvatanud reaktori kohale.

Aga see ei välista uteproduktide sattumist põhjavette…

Tuleksime tagasi põhimõtteliste lahenduste juurde. Minu enda seisukoht on selline, et Kukruse mäe puhul on tegelikult kaks varianti. Esimene on see, et me ei tee sellega mitte midagi. Aga seadus kohustab reostuskollet likvideerima ning Kukruse mäe läheduses elavad ka inimesed ja nende kaevudes on sees fenoolid ning see on oht nendele inimestele. Teine variant on mäe laialivedamine.

Kui me tahame selle reostuskolde likvideerida, kas see tähendaks selle mäe teisaldamist? See on aga tehnoloogia ja majandusliku arvestuse küsimus, kas on mõttekas see materjal teisaldada ning ladestada mõnes hoidlas, näiteks läheduses VKG õlitootmisjääkide ladestus – loomulikult kokkuleppel omanikuga – või leida mingi muu lahendus. Suur osa sellest materjalist on ju tegelikult pärit eelmisest suurest põlengust eelmise sajandi kuuekümnendate lõpus ja seitsmekümnendate alguses, kui mägi lahtise leegiga põles, ning see on oma olemuselt suhteliselt inertne materjal ehk ta on juba ära põlenud.

Aga kõige akuutsem küsimus on ju selle materjaliga, mis asub mäe laugemas osas ja on osaliselt või täielikult põlemata. On küsimus, mis on kolde likvideerimise õige tehnoloogia. Minu seisukohast ei ole selle mäe läbisorteerimine ja uue künka rajamine kõige mõistlikum lahendus, aga veel kord – selle taga on mingisugused arvestused ja tehnoloogilised lahendused.

Veeprobleemi saab lahendada korralike veetorustike rajamisega. Kukruse linnaosas peakski olema kvaliteetne joogivesi. Ka külamajadesse saab veetorud vedada. Veereostust mäe teisaldamisega niikuinii ei lahenda, sest naftaproduktid ja fenoolid on imbunud kivimitesse aastakümnete jooksul. Seega, kas ei soovita lihtsalt teha nägu, et me kasutame 20 miljardit Euroopa Liidu raha näiliselt probleemi lahendamiseks, aga sisuliselt teeme mõttetusega, isegi Euroopa Komisjonile puru silma ajamisega? On ka oht, et tekitame paariks aastaks tõsise keskkonnaprobleemi.

Kalle Kirsimäe seisukohast ei ole Kukruse mäe läbisorteerimine ja uue künka rajamine kõige mõistlikum lahendus. MATTI KÄMÄRÄ

Nii lihtne see siiski pole. Ma usun, et see tegevus pole ajendatud mingi plusspunkti saamiseks kusagil Euroopa Liidu koridorides. Usun, et tegelikult on selle taga ikkagi meie ühine mure keskkonna pärast ja põlevkivitööstuse mõju pärast meie keskkonnale. Selle mäe sorteerimine, teisaldamine – mis tahes – ei likvideeri kõiki probleeme. Sellega ohjeldatakse edasist õlijääkide ja muude produktide tekkimist.

Praegu töötab see hõõguv tehas ju edasi. Väga raske on hinnata, kui kaua see kestab. Kuna see "tehas" on töötanud viiskümmend aastat, võib oletada, et ta töötab veel viiskümmend. Ma arvan, et meil on piisavalt palju kogemusi, näiteks poolkoksimäe sulgemisel välja tulnud põlemiskohad, et hinnata selliste protsesside kestvust. Väga oluline on ka see, et sääraste, sadadesse kraadidesse tõstetud temperatuuriga kehade jahtumine võtab väga palju aega. Isegi siis, kui me kustutasime selle tule ära, likvideerisime kõrge temperatuuriga, 500-700kraadised kolded, kestab õlide eraldumine seni, kuni temperatuur langeb alla saja kraadi.

Nii et see on pikaajaline protsess ja küsimus on ikkagi selles, kas me tahame selle reostusallika likvideerida või mitte. Ma isegi kujutan ette, et kui kohalik kogukond, kohalik võim ütleb, et ei, me ei soovi selle reostusallika likvideerimist, siis tuleb nii ka käituda. Kui inimesed väidavad, et on õnnelikud selle pinnasega, selle keskkonnaga, veega, mis on reostunud, võiks öelda, et väga hea. Aga kas me lepime sellega, et see jääb kestma veel kümneteks aastateks?

Siin aga jõuame sinna, et see ei ole ainult meie endi, vaid ka meie laste otsustada. Milline inimene läheb sellisesse kohta elama, kus tema kastmisvesi või krundipinnas on fenoole ja naftaprodukte täis? Ja sa kasvatad seal oma porgandeid ja peete ning sööd need sisse... See ei ole ainult meie otsustada. Seda peab vaatama kaugemas perspektiivis ja mõtlema ka oma lastele.

Aga siiski, me kaevame selle mäe lahti. Kogu see hõõguv materjal saab hapnikku ja süttib lahtise leegiga põlema. Me kustutame seda vee ja vahuga, uputame kõik üle, ka naaberkrundid, reostame ikkagi pinnast, raiskame tohutul hulgal päästeteenistuse ressurssi, uputame üle Narva-Tallinna maantee, õigemini Peterburi-Shannoni rahvusvahelise trassi, ja tekitame väga suure jama.

Taassüttimise oht – see on küll sõnadega mängimine, aga see materjal põleb täna ka, ehkki ta põleb väga aeglaselt. Nüüd on küsimus, milline on oht, et õhu juurdepääsu korral hakkab see materjal hõõguma ja lahtise leegiga põlema ehk kordub see, mis oli möödunud sajandi kuuekümnendatel-seitsmekümnendatel aastatel. Ehk siis juhtub see, mis juhtus poolkoksimäe sulgemisel.

Nägin ise neid "kauneid" laavapilte ja tegelesin nende kollete uurimisega. See on täiesti reaalne oht. Nende kirjeldatud ohtude ohjeldamiseks on vaja korralikku kriisistsenaariumide analüüsi, tegemaks kõik selleks, et sellist asja ei juhtuks.

Olen kirjeldanud üht väga lihtsat stsenaariumi, kuidas selline asi saab aset leida. Oletame, et reede õhtul jõutakse välja kuumenenud koldeni, kus temperatuurid on 500 kraadi juures. Me oletame, et seal on nii suur temperatuur. Vahetult koldes keegi temperatuuri mõõtnud ei ole, oletame seda kaudsete mõõtmiste ja poolkoksiladestust saadud kogemuste põhjal. Nii, reede õhtul, vahetult enne kella viit jõutakse välja koldeni. Siis pannakse masinad seisma, minnakse nädalavahetust pidama ja esmaspäeval avastatakse, et see põleb.

Et sellist asja ei juhtuks, peavad olema väga kindlad kriisiohjeldamise reeglid, et kolded ei jääks pikaks ajaks lahti. Arvestades kogemusi, ei tohiks need kolded olla väga suured, neid jõuaks kiiresti laiali vedada. Iseasi, kuidas ja kuhu.

Üks esmapilgul tähtsusetuna tunduv aspekt on see, et sealt jookseb mööda väga tähtis maantee. Kõik need plaanid peavad tagama, et seda maanteed – Tallinna-Narva oma – ei pandaks kinni. Ka inimeste heaolu eest tuleb hoolitseda. See kõik on tehnoloogia ja läbitöötatud kriisiplaanide küsimus.

Jätkuvalt, küsimus, millele me peame kõigepealt vastama, on see, kas seda kollet on vaja likvideerida. Praegu on tehtud plaanid see likvideerida. Nagu ma ütlesin, see ei ole ainult meie ega ka seal elavate kohalike inimeste vastata. See puudutab väga pikaajalist perspektiivi.

Nii et vastust ei ole. Me ikka ei saa teada, kas on mõistlik kulutada see raha mäe teisaldamiseks või kasutada seda muude keskkonnakaitsemeetmete jaoks?

Jah, sellele on keeruline otseselt ja lihtsalt vastata. Ma võtan selle lihtsalt kokku.

Tänased analüüsid, mis on tehtud õli- ja atmosfäärireostusest, ütlevad, et see on piisavalt suur oht elukeskkonnale, et see reostuskolle likvideerida. Minul on kahju, kui see mägi laiali veetakse. Selgitan: juba 15 aastat käin ma seal oma tudengitega ning see mägi on hea näide, milline on läbimõtlemata ladestamise mõju, samuti oma silmaga nähtav ja ninaga tuntav näide põlevkivitööstuse reostuse kohta. Poolkoksimäge võid sa kaugelt vaadata, aga istudes selle põleva mäe otsas, saavad need noored inimesed aru, kui suured need probleemid tegelikult on.

Nii et kui see mägi laiali veetakse, siis pole enam nii head kohta põlevkivitööstuse mõjude näitamiseks.

Eesti Energia sai loa Narva karjääris maa alla minna

Juba mitu aastat Narva karjääris kaevandamise jätkamiseks maa alla minna plaaninud AS Enefit Kaevandused sai teisipäeval keskkonnaministeeriumilt selleks loa.

"Tegemist on olnud pikema protsessiga," ütles Eesti Energia juhatuse liige Margus Vals. "Esitasime 2014. aastal keskkonnaministeeriumile Narva allmaakaevandamiseks loa taotluse, järgmisel aastal valmis allmaakaevandamise keskkonnamõjude hinnang, mis kiideti heaks tänavu jaanuaris, ning nüüd saabus keskkonnaministeeriumi lõplik kinnitus kaevandamisloa muutmise kohta."

Veel paar kuud tagasi oli energiafirmal probleem kaitseministeeriumiga, kes ei soostunud kaeveluba Sirgalas pikendama, soovides täit kindlust, et plaanitav kaevandamine ei häiri tegevust sealsamas asuval kaitseväe harjutusväljal.

Valsi sõnul on neil olnud kaitseministeeriumiga hea koostöö ning plaane selgitanud kohtumise järel saadi ka kooskõlastus.

Maa-alust kaevandamist kavatseb ettevõte alustada 2019. aastal. Kasutusele võetakse efektiivne ja keskkonnahoidlik kombainkaevandamise tehnoloogia, mis vähendab põlevkivi allmaakaevandamisel tekkivaid kadusid ja kaevandamisega seonduvaid keskkonnamõjusid, säilitades senise taimestiku ja maastiku üldilme puutumatuna.

"Seni oleme allmaakaevandustes kasutanud kamberkaevandamise meetodit, kus jätame 22-35 protsenti põlevkivist maa alla maapinda toestama. Kombainkaevandamise puhul kaevandatud alal maapind langatatakse ja saame maa alt seetõttu rohkem põlevkivi kätte – kaod vähenevad 5-10 protsendini," ütles Vals.

Vals märkis, et allmaakaevandamise rakendamine Narva karjääris ei tähenda, et kogu alal rakendatakse allmaakaevandamist, vaid karjääriviisilise kaevandamise ja pealmaakaevandamise koosarendamist. Allmaakaevandamise võimalust nähakse eelkõige lõuna- ja edelaosas, kus põlevkivi lasub sügaval.

Praegune kaevandamisluba Narva karjääris kehtib aastani 2019, nüüd pikendati seda kümne aasta võrra, mis aga ei tähenda, et selleks ajaks on varud ammendatud – praeguste prognooside kohaselt jätkub põlevkivi seal ka pärast 2029. aastat.

Juba sel aastal on plaanis alustada hanget kombaini soetamiseks; kaevanduse rajamiseks vajalike investeeringute suurusest, samuti lisanduvatest töökohtadest rääkimist pidas Vals praegu ennatlikuks.

Keskkonnaministeerium kinnitas sel nädalal Narva karjääri kaevandamislubade muutmise otsuse, millega ühendatakse kehtivate kaevandamislubade aastamäärad, lubatakse lisaks avakaevandamisele võtta kasutusele kombainkaevandamise tehnoloogia ja pikendatakse kaevandamislubasid kümne aasta võrra.

Kaevandamine puudutab kahte omavalitsust: Illuka ja Vaivara valda. Mõlemad vallavanemad kinnitasid, et valla elanike heaolu see ei mõjuta ning ka keskkonnale pole põhjust kahju karta.

Mõne aasta pärast hakatakse Narva karjääris põlevkivi ammutama nii maa peal kui maa all. MATTI KÄMÄRÄ

KÜTTEKRIIS: *Ministeerium näeb lahendust info vahetamises*

Ministeeriumi asekantsler pöördus soojusvõlglaste asjus omavalitsuste poole

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi energeetika ja ehituse asekantsler Ando Leppiman pöördus omavalitsuste poole kirjaga, mis on ajendatud Kohtla-Järvel möödunud talvel tekkinud küttekriisist ning mille eesmärk on hoida sääraseid olukordi tulevikus ära.

ERIK KALDA
erikk@pohjarannik.ee

ANDO LEPPIMAN

Radikaalsema meetmena on võrguettevõtjad kasutanud võrguühenduse katkestamist, mis on äärmuslik ja riivab tarbijaid, kes on valmis enda tarbitud teenuste eest tasuma.

"Radikaalsema meetmena on võrguettevõtjad kasutanud võrguühenduse katkestamist, mis on äärmuslik ja riivab tarbijaid, kes on valmis enda tarbitud teenuste eest tasuma. Käesolevaga soovime juhtida tähelepanu mitmele võimalusele võlglastega tegelemiseks, tehes aktiivset koostööd võrguettevõtja, kohaliku omavalitsuse ning korteriühistute juhatustega. Need võivad oluliselt parandada võlgade likvideerimise tõenäosust ning vähendada võrguühenduse katkestamisega kaasnevat potentsiaalset kahju," teatas Leppiman ja lisas, et kohalikel omavalitsusüksustel ning korteriühistute juhatustel on mitmeid õigusi ja võimalusi võlgnevustega tegelemiseks, millest sageli osapooled teadlikud ei ole.

Rõhub infovahetusele

Võlgnevuse tekkepõhjusest sõltumata on nii edaspidise probleemi süvenemise ennetamise kui ka võlgnevuste kättesaamise tõenäosuse suurendamise seisukohalt oluline informatsiooni vahetamine võrguettevõtja ja võlgniku, võrguettevõtja ja kohaliku omavalitsusüksuse ning võlgniku ja kohaliku omavalitsuse vahel, kirjutas ministeeriumiametnik.

"Paljudel juhtudel tasutakse võlgnevus pärast seda, kui tarbijaid teavitatakse korteriühistu või ühisuse kaudu võlgnevuse mittetasumisega seotud tagajärgedest. Ülejäänud juhtudel peab aga korteriühistu või ühisus tegema koostööd kohaliku omavalitsusüksusega, et võlgnevuse tasumise tõenäosust suurendada," sõnas Leppiman.

Ta loetles juba varem õiguskantsleri poolt mainitud seadusega ettenähtud toimetulekutoetust maksejõuetutele inimestele, samuti omavalitsuse kohustust tagada inimestele eluase, aga ka võimalust võlanõustamiseks ning makseraskustes ühistute saneerimiseks.

Omavalitsus ei pruugi teada

"Sageli ei ole tarbijad teadlikud, et sotsiaalselt vähekindlustatud füüsiliste isikute puhul on võlgnevuste likvideerimiseks võimalik paluda ka asukohajärgse omavalitsusüksuse abi. Kuivõrd ka kohalik omavalitsusüksus ei pruugi olla teadlik võlgnevuste probleemist, oleme suunanud vastavasisulise kirja ka võrguettevõtjatele. Võrguettevõtjapoolne teavitamine aitab leida lahendusi võlgniku isiku kindlakstegemisel ja tõhustada seeläbi võlgnevuse likvideerimist ning ennetada probleemide eskaleerumist," kirjutas Leppiman. Ta avaldas lootust, et eri osapoolte omavaheline koostöö ning lahenduste otsimine aitab ära hoida või oluliselt vähendada võrguühenduse katkestamist kütteperioodi ajal.

Kohtla-Järve kütteprobleemide kohta esitas õiguskantsler Ülle Madise 31. augustil järelepärimise Kohtla-Järve linnavalitsusele, soovides teada, milliseid samme on linn ette võtnud, et enam ei korduks korterelamute küttevõrgust väljalülitamisi kütteperioodi ajal. Kohtla-Järve linnavalitsus ei olnud eilse seisuga veel vastust andnud.

Õiguskantslerile vastamiseks nädal

"Palun infot, milliseid konkreetseid abinõusid olete möödunud poole aasta jooksul rakendanud või kavatsete rakendada, et kütte eest tasunud inimesed ei jääks eeloleval talvel oma kodus külma kätte. Mõistetavalt on probleemi lahendamiseks vajalik samme astuda nii riigil kui kohalikul omavalitsusel, seega palume infot ka valdkonna eest vastutavalt ministeeriumilt," kirjutas õiguskantsler, kes ootab omavalitsuselt vastust hiljemalt 15. septembriks.

Linnapeaabi Ahtme, Oru ja Viivikonna linnaosas Tiit Lillemets ütles eile Põhjarannikule, et nad hakkasid probleemiga tegelema kohe, kui eelmine kütteperiood läbi sai, ning olukorras on saavutatud positiivseid muutusi, ehkki võlglasi on ikkagi, nagu ka oma korteri hüljanud omanikke, kellega pole õnnestunud ühendust saada.

Kohtla-Järvel jäi eelmisel talvel kütteta kolm kortermaja, kuna soojusettevõte VKG Soojus keeldus neid võlgade tõttu kütmast. Ühistute teatel tekkisid võlad, kuna nad ei ole suutnud osalt kommunaalmakseid mittemaksvatelt omanikelt võlgu sisse nõuda.

Postkastid ühes Kohtla-Järve kütteta jäetud majas tänavu jaanuaris: arved tulevad, kuid omanikud ei võta neid isegi postkastist välja. PEETER LILLEVÄLI

PÄEVA PILT

KES ISTUB VABAKS JÄÄNUD KOHTLA-JÄRVE LINNAPEA TOOLILE? Eile toimunud Kohtla-Järve volikogu erakorraline istung kestis vaid mõned minutid. Sellest piisas, et vormistada otsus, millega kohtu poolt korruptsioonikuritegudes süüdi mõistetud linnapea Jevgeni Solovjov tagantjärele, alates 29. augustist, mil kohtuotsus jõustus, ametist vabastati. Otsuse sõnastuse kohaselt lasti ligemale 13 aastat linnavalitsust juhtinud Solovjov lahti "ametikohale mittevastavuse tõttu". Volikogu istungil saadikutel küsimusi polnud.

Avalikkust kõige rohkem huvitavale küsimusele, kes saab Solovjovi mantlipärijaks, eilne istung vastuseid ei andnud. Linna põhimääruse järgi täidab praegu linnapea kohuseid abilinnapea Ljudmila Jantšenko (paremal) kui vanim linnavalitsuse liige. Kas temast saabki järgmine linnapea? Või hoopis tema kõrval istuvast teisest abilinnapeast Deniss Veršininist? Või panustatakse hoopis eelmisel suvel ajutiselt linnasekretäri ametisse tulnud Vadim Vildele? Tublile noorele juristile võiks ju linnavalitsuses mõne ameti leida, kui linnasekretär Anna Generalova peaks soovima lapsepuhkuselt tagasi tulla. Miks mitte ei võiks see uus amet asuda linnapea kabinetis? Abilinnapea Niina Aleksejevat pole seni võimalike favoriitide ringis keegi nimetanud. Küll aga neljandat abilinnapead Vitali Borodini, kes eile oli Tallinnas ja linnavolikogu istungisaalis seetõttu pildile ei saanud jääda.

PEETER LILLEVÄLI

AJA LEHT

PÕLEVKIVI SUITS KOLLITAB ÜMBRUST

Kuigi A-S Willa juhatus alles hiljuti ehitas oma linna keskel asuvale tööstusele uue kõrgema korstna, on see nüüd üle minnes põlevkivi küttele saanud übruskonnale mitmesaja meetrilise raadiuse ulatuses otse nuhtluseks. Iga päev tormab selle ettevõtte suurest korstnast paksu-rasket musta põlevkivi suitsu lähemasse ja kaugemasse ümbrusesse.

Kuna põlevkivi suits kui õli suits on raske, siis langeb ta lühikeste hõljumiste järele maha, tuues endaga kaasa suuri muste tükke ning õnnetu hing on siis see, kes on julgenud pesta oma pesu ja selle välja kuivama riputanud – niiskest puhtast pesust on järel mustakirju pesu. Samuti ei tohi alla tuule ühtegi akent lahti pidada, kui ei taha, et puhas tuba saaks rüvetatud. (Põhja Kodu, 9. september 1936)

KOHTLA-JÄRVE EI LASE ENAM HOONEID SUVALISELT RIKKUDA

Kohtla-Järvel Keskallee 11 asuv vana kahekorruseline maja satub mitmete kaamerate objektiivide ette. Sellist pilti ei näe tõesti iga päev – majale on tekkinud trepp, mis viib... aknasse.

Kohtla-Järve linnavalitsuses väideti, et see on niimoodi selle tõttu, et hoonestajatele, kes tahavad miljööväärtusliku hoonestuse piirkonna elumajades korterite asemel äripindu luua, esitatakse uusi nõudeid.

Kohtla-Järve aselinnapea Viktoria Tsventarnaja märkis, et Keskallee 11. maja eluruumide kontoriteks ümberehitamise projekt valmis enne miljööväärtusliku hoonestuse teemaplaneeringu vastuvõtmist. Tollal ei olnud veel kindlaid nõudeid uute uste, akende ja treppide kujundusele vanades majades. Nüüd teeb ettevõtja uute nõuete alusel projektis muudatusi. (Põhjarannik, 9. september 2011)

VIKERRAADIO

Esmaspäev, 12. september

05.30 Vikerhommik. Taavi Libe 10.05 Ökoskoop. Krista Taim 11.30 Järjejutt 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+. Mirko Ojakivi 14.05 Reporteritund. Arp Müller 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Kauamängiv 16.05 Kultuuriuudised 16.15 Sten Teppan 17.05 Setukeelsed uudised 17.15 Sten Teppan 18.00 Päevakaja 19.05 Reporteritund* 20.05 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Õhtujazz. Anne Erm 22.05 Sport 22.30 Järjejutt* 23.03 Eesti lugu* 00.05 Ökoskoop* 01.00 Kauamängiv* 01.45 Öömuusika

Teisipäev, 13. september

05.30 Vikerhommik. Taavi Libe 10.05 Huvitaja. Meelis Süld 11.30 Järjejutt 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+. Lauri Varik 14.05 Reporteritund. Indrek Kiisler 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Kauamängiv 16.05 Kultuuriuudised 16.15 Sten Teppan 17.05 Mulgikeelsed uudised 17.15 Sten Teppan 18.00 Päevakaja 19.05 Reporteritund* 20.05 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Ringhääling 90 22.05 Sport 22.30 Järjejutt* 23.03 Ma elan siin* 00.05 Huvitaja* 01.00 Kauamängiv* 01.45 Öömuusika

Kolmapäev, 14. september

05.30 Vikerhommik. Taavi Libe 10.05 Huvitaja. Krista Taim 11.30 Järjejutt 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+. Rain Kooli 14.05 Reporteritund. Arp Müller 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Kauamängiv 16.05 Kultuuriuudised 16.15 Sten Teppan 17.05 Muhukeelsed uudised 17.15 Sten Teppan 18.00 Päevakaja 19.05 Korvpall. Eesti – Portugal 21.05 Ringhääling 90 22.05 Sport 22.30 Järjejutt* 23.03 Luuleruum 00.05 Huvitaja* 01.00 Kauamängiv* 01.45 Öömuusika

Neljapäev, 15. september

05.30 Vikerhommik. Taavi Libe 10.05 Huvitaja. Meelis Süld 11.30 Järjejutt 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+. Lauri Varik 14.05 Reporteritund. Kaja Kärner 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Eesti Kontserdi uudised 15.20 Kauamängiv 16.05 Kultuuriuudised 16.15 Sten Teppan 17.05 Võrukeelsed uudised 17.15 Sten Teppan 18.00 Päevakaja 19.05 Reporteritund* 20.05 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Ringhääling 90 22.05 Sport 22.30 Järjejutt* 23.03 Loetud ja kirjutatud* 00.05 Keelesaade* 01.00 Huvitaja* 02.00 Kauamängiv* 02.40 Öömuusika

Reede, 16. september

05.30 Vikerhommik. Anu Välba 10.05 Huvitaja. Juhan Kilumets 11.30 Järjejutt 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+. Margitta Otsmaa 14.05 Vasar 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Kauamängiv 16.05 Kultuuriuudised 16.15 Jaan Elgula 17.05 Kihnukeelsed uudised 17.15 Jaan Elgula 18.00 Päevakaja 19.05 Vasar* 20.05 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Andres Oja* 22.05 Sport 22.30 Järjejutt* 23.03 Kuula rändajat* 00.05 Kihnukeelsed uudised* 00.30 Aiatark* 01.00 Huvitaja* 02.00 Öömuusika

Laupäev, 17. september

05.30 Vikerhommik. Meelis Süld 10.45 Miniturniir 11.05 Rahva teenrid. Aarne Rannamäe 12.05 Kajalood. Kaja Kärner 13.05 Eesti lugu. Piret Kriivan 14.05 Loetud ja kirjutatud. Peeter Helme 15.05 Soovide aeg 16.05 Päevatee. Ülle Karu 17.05 Ma elan siin. Haldi Normet-Saarna 18.00 Päevakaja 18.30 Miniturniir* 19.05 Korvpall. Eesti – Poola 21.05 Rahva teenrid* 22.05 Sport 22.10 Öö-ülikool. Luuletaja, tõlkija ja psühhoterapeut Ly Seppel-Ehin "Laps ja lill, lammas ja legonindžagod" 23.03 Aja jälg kivis* 00.05 Kauamängiv* 01.00 Rahva teenrid* 02.00 Öömuusika

Pühapäev, 18. september

05.30 Vikerhommik. Meelis Süld 09.05 Aiatark. Kaja Kärner 10.10 Töövari. Urmas Vadi 11.05 Mnemoturniir 11.20 Müstiline Venemaa. David Vseviov 12.05 Andres Oja 13.05 Samost ja Rumm 14.05 Kuula rändajat. Hendrik Relve 15.05 Keelesaade. Piret Kriivan 16.05 Aja jälg kivis. Helgi Erilaid 17.05 Labor. Priit Ennet 18.00 Päevakaja 18.15 Spordipühapäev 19.05 Kirikuelu. Meelis Süld 20.05 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Mnemoturniir* 21.20 Müstiline Venemaa* 22.05 Sport 23.03 Samost ja Rumm* 00.05 Kihnukeelsed uudised* 00.15 Päevatee* 01.10 Labor* 01.40 Öömuusika

Margus Punab pelgab, et kui patsiendid riiklikust süsteemist vajalikku tervishoiuteenust ei saa, hakkavad nad üha rohkem abi otsima imeravitsejatelt. MATTI KÄMÄRÄ

Tervishoiu alarahastamisel ei jää hätta mitte arstid, vaid patsiendid

Meestearsti eriala rajaja Eestis, Tartu ülikooli androloogiakeskuse juht Margus Punab leiab, et kui Eesti tervishoiusüsteemi peagi muudatusi ei tule, siis jäävad hätta eelkõige patsiendid.

"Tervishoiusüsteem on kriisis," kirjutab Punab oma Facebooki lehel. Tema hinnangul ei ole tekkinud olukorraga rahul patsiendid, arstid ega poliitikud. "Praegune reaalsus on, et enamik arstkonnast on tegelikult käega löönud ja tegijamad endale süsteemivälise mugava niši leidnud. Eravastuvõtud, osakoormusega või põhikohaga töö välismaal, teleteenuse osutamine rahvusvahelisele või kohalikule turule, teadustöö. Kõrgeltharitud energiarikkad inimesed hätta ei jää," arutleb Punab.

Hätta jäävad tema sõnul järjest rohkem patsiendid, kes hakkavad vajalikku tervishoiuteenust saamata alternatiive otsima. Elav näide selle kohta on Punabi arvates MMS ja tema analoogid ning imeravitsejate viimaste aastate tähelend.

Punab on veendunud, et tekkinud olukorra põhjuseks on poliitiline ignorantsus, kusjuures asjade sisuliseks muutmiseks on õige aeg juba möödas. "Tervishoidu pisikese lisaraha toomine praegu enam kättesaadavust sisuliselt (kindlasti mitte proportsionaalselt panusega) ei paranda. Süsteemse muutuse käivitamine, mis annaks meie inimestele tõesti parema ja patsiendikesksema teenuse normaalse kättesaadavuse ja kasvava kvaliteedi, vajab iga aastaga järjest suuremaid riiklikke kulusid," kirjutab ta.

"Kuna ma ei usu, et meil oldaks valmis praeguse kuue protsendi asemel süsteemi Euroopa keskmisele tasemele vastavat üheksat protsenti SKTst panustama, siis valmistugem omaosaluse hüppeliseks kasvuks," ennustab meestearst. "Isegi kui oldaks selleks valmis, vajaks positiivsete arengute käivitamine väga suurt, ilmselt aastaid kestvat tööd usalduse taastamise nimel. Mina näen siin ainukese toimiva lahendusena riigi ja arstide vahelist hea tahte memorandumit, kus mõlemad osapooled kinnitavad, milliseid muutusi tagatakse ja kuidas see garanteeritakse." (Postimees.ee)

Komisjon hakkab arutama "Dmitrijevi" seaduseparandust

Riigikogu õiguskomisjon valmistub aruteluks liiklusõnnetuse järel alkoholi tarbinud juhtide karistamise teemal ning plaanib sellesse kaasata ka eksperte.

Komisjoni esimees Heljo Pikhof ütles, et kavas on kaasata arutellu ka Eesti kohtuekspertiisi instituudi (EKEI) esindajad, et kuulata ära EKEI seisukohad praeguste ekspertiisside võimalustest. "Komisjon soovib saada täpsemat infot näiteks selle kohta, millised on ekspertiisi võimalused tuvastada seda, millal täpselt õnnetuse põhjustanud juht alkoholi tarbis ning milline oli tema joove õnnetuse toimumise ajal," märkis õiguskomisjoni esimees.

Pikhof rõhutas, et tema on jätkuvalt seisukohal, et seadus vajab muutmist, aga täpsemad tulemused selguvad aruteludе põhjal.

Õiguskomisjon tahab kaaluda, kas tuleks muuta seadust ja karistada liiklusõnnetuse järel alkoholi tarbinud juhti kriminaalkorras või on piisav kehtivas liiklusseaduses olev väärteokorras karistamine.

Selle arutelu algatamise ajendiks oli Ida-Virumaalt valitud riigikogu liige keskerakondlane Dmitri Dmitrijev, kes sõitis tänavu jaanuaris Harjumaal teelt välja. Haiglas mõõdeti tal rohkem kui 1,5promilline joove. Dmitrijev pääses kriminaalvastutusest, millega kaasnenuks ka riigikogust lahkumine, väitega, et ta asus Jägermeistri likööri pruukima pärast liiklusõnnetuse põhjustamist. Politsei karistas teda väärteo korras 1000eurose trahviga ja peatas juhtimisõiguse neljaks kuuks. (BNS/PR)

ÜLISTUSLAUL		VENE HELILOOJA	10 RUUDUS	JÄRV VALGAMAAL	PLAATINA	HÕLST	JÕUDE OLEMA	TORM	KUNAGISE ITAALIA RAHVA LIIGE
LIHA (NALJ.)				TURRIS					
KARJAKOPLI PIIRAJA									
TŠEHHI KIRJANIK					VIRIN NOOT				
VANA-SKANDINAAVIA ÜLIK VAJUTIS						SÖÖGIMULK AVALIK NAINE			
MÄLU NÕRGENEMINE		TRASS	SEEVASTU	VANADE EESTLASTE MÄNGUASI	AMEERIKA RATSA-KARJUS	KURTŠA-TOOVIUM	SEL AASTAL SÕIDURIIST	E. KUNST-NIK, POLIITIK EVIMA	SIIMENS LEMBUS
ASULA					VERE...				PAGUN ÕRNAVÕITU
									E. KELLADE ANSAMBEL
LÄMMAS-TIK-						TOONA AMAZONA-SE LISAJÕGI		INDREK ... (END. KORV-PALLUR) E. NÄITLEJA (IN.+N)	
EUROOPA NÕUKOGU			INIMEST ASENDAV AUTOMAAT JALAASTE				PEENETERA-LINE NISUTANG ÜHTE-LANGEV		RAADIUS KEHV (ARGIK.)
EINSTEIN		SINA, SINENDUS L					SÜNNIRIIK ASORÜHMA SISALDAV		LA-BEMOLL SADAM
EEMAL					USA KOSMOSE-AGENTUUR TSENTNER			JÄRSKU ULTRA-VIOLETT-KIIRGUS	
NÄGEMUS							KOHANDA-TU DETSI-		
ARMUAND						SPORDIALA			

HAARAVAD RISTSÕNAD KÕIGILE RISTIK

Universaalne puidu/pelletikatel koos põleti ja etteande teoga
UNI Pell 4
1900€
BlackStar Comfort puidugraanuli katlad
-20%
ostakatel.ee
TEL 5267072
TEHNIKA 10 , VIIRATSI, VILJANDIMAA

OÜ ALWO Consult – üle 20 aastat koos teiega!
* Aiandus-, garaaži-, hooneühistute, korteriühistute, äriühingute toimingud registris;
* likvideerimismenetlus;
* raamatupidamine äriühingutele ja korteriühistutele;
* finantseerimise projektid, äriplaanid;
* õigusabi;
* eesti-vene, vene-eesti tõlketööd.
Töötutele konsultatsioon tasuta!
Vastuvõtt: E-R 10-16
Rakvere tn 18-1 (maja otsast) Jõhvis.
Tel/faks 337 0784,
5809 9225, 5561 1298.
E-post alwo@hot.ee, consult7@hot.ee.

VAJATAKSE VEOKIJUHTI
Alaline töö ringil Eesti-Soome-Venemaa-Eesti.
Tel 5814 2678.

KUIVAD küttepuud.
Ehituslik saematerjal.
Kohaletoomine.
Tel 5663 1360.

Kohtla-Nõmme öö-speedway 9. septembril kell 18.

"Kohtla-Nõmme öö-speedway ja flattrack 2016"
Speedway EMV III etapp
Pealtvaatajatele tasuta. Osalevad klassid: Speedway 85cc, 500cc, külgvankriga rattad. Flattrack open: Quad, külgvankriga rattad.

KOHTLA-JÄRVE KOOLINOORTE LOOMEMAJA OOTAB UUSI ÕPILASI 2016/2017. õppeaasta
LOOMEMAJA RINGIDESSE
Tantsukollektiiv Arabesk
Tantsukollektiiv Ecarte
Akrobaatikaring Zagadka
Hip-Hopi tantsurühm
Breiktantsuring Mad Masters Crew
Kunstiring
Käsitööring
Mudellennundus
Vokaal-instrumentaalansambel
Mälumänguklubi Erudiit
Näitering Šanss
Vene rahvapilli orkester
Õmblusring Stiil
Matkaring Maleva PK
Keraamikaring
Seikluskasvatusering Spekter (Oru)
Lauluring Takt
Mängude tuba
Registreerimine ringi vanemate avalduse alusel.
Keskallee 31, Kohtla-Järve.
Tel 334 4286, 334 5759, 335 6287, 5918 5222.
E-post knloomemaja@hot.ee

Kohtla-Järve Linnavalitsus teatab detailplaneeringu menetlemisest
Kohtla-Järve Linnavolikogu 31. augusti 2016. a otsusega nr 172 kehtestati Kohtla-Järve linna Järve linnaosas Järveküla tee 127 kinnistu ja lähiala detailplaneering (koostanud OÜ Inari Works, töö nr DP 55-15). Detailplaneeringu eesmärk on olemasoleva maatulundusmaa maakasutamise juhtfunktsiooni muutmine kaubandus-, toitlustus- ja teenindushoone maaks – 100% ärimaa juhtfunktsiooniks, maa-ala kruntideks jagamine ja ehitusõiguse ning arhitektuur-ehituslike nõuete määramine autode hoolduskeskuse ja ärihoone ehitamiseks, liikluskorralduse ja parkimise lahendamine, heakorrastuse nõuete kehtestamine, tehnovõrkude ning juurdepääsuteede asukoha määramine ning seadusest tulenevate kitsenduste ja servituutide määramine ja haljastuse kavandamine.
Detailplaneeringu koostamisest huvitatud isik on osaühing VEKOOLIS.
Kavandatav detailplaneering sisaldab Kohtla-Järve linna Järve linnaosa üldplaneeringu muutmise ettepanekut elamumaa juhtfunktsiooni muutmiseks ärimaa juhtfunktsiooniks.
Detailplaneeringu materjalid on kättesaadavad Kohtla-Järve linna kodulehel www.kohtla-jarve.ee lingi "Areng ja planeerimine" – "Detailplaneeringud" all.

KAITSE OMA VÄSIVAID SILMI!

VARILUX Digitime Mid
Eyezen
Tutvu võimalustega meie prillipoodides.

PAKETT feel good

35€
Sisaldab:
Kvaliteetset plastik või metall prilliraami Feel Good ja kõvapinnaga plastik prilliläätsesid +6 ... -6 cyl ...-2.0
Registreerumine nägemiskontrolli ja silmarõhu mõõtmisele kodulehel www.optiline.ee või kauplustes
IIDLA PRILLIÄRI - Maleva 25, Kohtla-Järve, Iidla (tel 33 20 444, gsm 56 88 09 60, iidla@optiline.ee)
KOHTLA-JÄRVE PEREOPTIKA - Vironia Keskus (uus Maxima) Järveküla tee 50, Kohtla - Järve (tel 33 76 003)
KOHTLA-JÄRVE HAIGLA PEREOPTIKA - Ravi 10 D, Kohtla-Järve (tel. 3327273, gsm +372 5623901, kohtlaravi@optiline.ee)
JÕHVI STOCK OPTIKA - Jõhvi Selveris, Narva mnt 8, Jõhvi tel. 33 46 999, gsm 56 97 06 04, johvistock@optiline.ee)
SILLAMÄE SÄÄSTUOPTIKA - Sillamäe Säästumarket, Viru pst.6 (tel 3924642, gsm 56 88 09 53, sillamae@optiline.ee)
NARVA PEREOPTIKA - Narva Prismas, Kangelaste 29, Narva, tel 3564401, gsm 56 88 09 51, narva@optiline.ee)
NARVA KREENHOLMI SÄÄSTUOPTIKA - Kreenholmi Säästumarketis, Kreenholmi 50, Narva (tel. 35 62 627, gsm 56 88 09 52, kreenholm@optiline.ee)
stock optika
SÄÄSTUOPTIKA
PERE OPTIKA

Jõhvi kontserdimaja

Kired ümber Eva
Etendus on vene keeles
23.09 kell 19.00
3342000
Piletid müügil Piletilevis, Piletimaailmas ja Jõhvi kontserdimaja kassades.

hooaja peatoetaja Telia
II III 75 EESTI KONTSERT
L 17. september kell 19
Jõhvi kontserdimaja hooaja avakontsert
Esmakordselt Eestis
Valgevene Riiklik Akadeemiline Sümfooniaorkester
Dirigent Aleksandr Anisimov
Solist Peep Lassmann (klaver)
M. K. Oginski. Polonees "Hüvastijätt kodumaaga"
E. Grieg. Klaverikontsert a-moll
D. Šostakovitš. Sümfoonia nr 5